15254/B

Digitized by the Internet Archive
in 2017 with funding from
Wellcome Library

https://archive.org/details/b29299500

OVERZIGT

DER

GENEESMIDDELEN.

OVERZIGT

DER

GENEESMIDDELEN,

GERANGSCHIKT

NAAR DERZELVER NATUURLIJKE, EN VOOR DE PRAKTIJK MEEST GESCHIKTSTE VERDEELINGEN.

TEN BEHOEVE ZIJNER LESSEN OVER DE LEERE DER GENEESMIDDELEN, AAN DE KLINISCH-GENEES-, HEEL- EN VERLOSKUNDIGE SCHOOL TE AMSTERDAM,

Uitgegeven

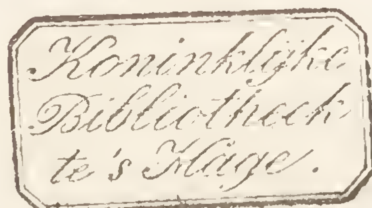
DOOR

F. VAN DER BREGGEN, *Cz.*

M. D. Hoogleeraar in de Medicijnen, aan de Doorluchtige School te Amsterdam.

Te AMSTERDAM, *bij*
LODEWIJK VAN ES.
1830.

WELLCOME
HISTORICAL
MEDICAL
LIBRARY

VOORBERIGT.

Het ſcheen mij, ten behoeve van de Leerlingen aan de alhier gevestigde Kliniſche Genees-, Heel- en Verloskundige School, noodzakelijk en nuttig toe, dat zij eene behoorlijke verdeeling der geneesmiddelen in handen hadden, waardoor zij zich bekend konden maken, zoo wel met de meest in gebruik zijnde geneesmiddelen, als met de wijze waarop dezelve, mijns inziens, het geſchiktſte ten leiddraad mijner lesſen konden behandeld worden. Welke verdeeling was derhalve daartoe te kiezen? Voorzeker moet zij den voorrang verdienen, welke in ſtaat is om den zoo grooten voorraad van geneesmiddelen, als er reeds aanwezig zijn, en ſchier dagelijks toeneemt, het gemakkelijkst in het geheugen te bewaren, en in den praktiſchen werkkring, ter voldoening aan de geneeskundige aanwijzingen, het ſpoedigst voor den geest te brengen. Zoude nu de doorgaans gebezigde, en door vele beroemde ſchrijvers over de materies medica *gevolgde verdeeling*

naar de geneeskrachten der middelen, waardoor wij braak, purgeer, zweetuitdrijvende, versterkende, verzwakkende middelen enz. verkregen, de geschiktste zijn? Maar hoe veel laat zich tegen dezelve niet in het midden brengen, en welk een aandeel verkrijgen niet bij deze, aan dezelve toegekende geneeskrachten, zoo wel de gesteldheid van den zieken als andere uitwendige en toevallige omstandigheden, gepaard met de uiteenloopende ziektekundige theorien, welke aan zoo vele veranderingen en nutteloozen strijd omtrent gevoelens en meeningen onderworpen zijn. Men behoeft slechts, om zich daarvan te overtuigen, de schier onoverzienbare van elkander, in zoo vele opzigten, verschillende therapeutische rangschikkingen, zoo als zij in onderscheidene handboeken voorkomen, op te slaan. — Zou welligt die verdeeling aannemelijker zijn, welke de middelen, naar derzelver eigenlijke grondbestanddeelen (elementa), die voor geene ontbinding of verdere scheiding vatbaar zijn, rangschikt? Maar aan hoe vele veranderingen worden en zijn de grondstellingen aangaande deze grondstoffen onderworpen, naar gelang de scheikunde meer in volkomenheid toenam, of hare stelsels zelven veranderden, waarbij men tevens in het oog moet houden, dat vaak de geneeskundige werking niet zoo zeer uit deze grondstoffen, als wel uit de vereeniging van alle, het geneesmiddel zamenstellende, deelen ontstaat. Deze verdeeling, naar de eigenlijke grondbestanddeelen, hoe veel goeds ook in zich bevattende

en door den Koningsberger Hoogleeraar RICHTER *in zijn thans afgewerkt* Handbuch der Arzneimittel-lehre *gevolgd, voldoet niet volkomen aan ons doel. Maar de geneesmiddelen bezitten bovendien zoodanige bestanddeelen, welke meer onmiddelijk waar te nemen zijn, en meer of minder onder het bereik onzer zintuigen geraken. Deze schijnen meer bepaaldelijk aan geene veranderingen onderhevig, terwijl men aan dezelve bij uitsluiting de geneeskundige werking op het zieke organismus kan toekennen, en bij welke, wanneer onze zintuigen al niet in staat zijn dezelve genoegzaam te leeren kennen, de scheikunde ons daartoe bereidvaardig de hand leent. Naar dit, als het ware in het oog vallende, de bovenhand hebbende bestanddeel, dat daarom niet altijd, wat deszelfs grootte of omvang aangaat, bijzonder kennelijk behoeft te zijn, kan, onzes inziens, de bedoelde verdeeling ingerigt worden, omdat zij aan de opgegevene vereischten, gemakkelijkheid om in het geheugen bewaard te worden, en toepassing bij de geneeskundige aanwijzingen aan het ziekbed, beantwoorden; hoezeer ook deze verdeeling, omdat de* materies medica *tot heden nog als geen gesloten geheel beschouwd kan worden, op geene volledigheid aanspraak maken kan, en men daarbij erkennen moet, dat er vele geneesmiddelen gevonden worden, waarbij men noch door de zintuigen, noch door scheikundige ontleding, iets bijzonders, iets dat de bovenhand heeft, kan ontdekken, hoezeer bijzondere, eigenaardige geneeskrachten bezittende.*

Van het alzoo opgegeven beginsel uitgaande, is mij de hier voor mijne leerlingen ten leiddraad gekozen verdeeling, de geschiktste voorgekomen. Zij is ontleend uit den Conspectus materiae medicae secundum ordines naturales *van den Pruisfischen Hoogleeraar* HUFELAND, *hoezeer ik erken dat ook het* Prospectus universae materiae medicae, secundum classes naturales et therapeuticos divisae, *van den Breslauer Hoogleeraar* LICHTENSTÄDT, *veel doelmatigs bevat, en ook dat van den Hoogleeraar* WENDT *te* Breslau, *waarvan wij dezer dagen de uitbreiding ontvangen hebben in zijne* Praktische Materia medica als Grundlage am Krankenbette, und als Leitfaden zu akademischen Vorlesungen. *Breslau* 1830, *daarmede vergeleken kan worden.*

Men zal in dit beknopt overzigt voorzeker niet alle geneesmiddelen opgegeven vinden. Vele, welke in de laatste tijden ontdekt of algemeen aangeprezen zijn geworden, zal men ook daarin te vergeefs zoeken. Wanneer men bedenkt met welk doel, en voor wie hetzelve opgesteld is, zal men moeten erkennen, dat dit geen volstrekte vereischte is. Den onderwijzer zij de vrijheid gelaten om zich daaromtrent, naar de behoeften van zijne toehoorders te gedragen.

VAN DER BREGGEN.

Amsterdam,
September 1830.

EERSTE KLASSE.

SLIJMBEVATTENDE MIDDELEN.

VOEDENDE, INWIKKELENDE, VERZACHTENDE.

KRACHT: *Voedende, inwikkelende, ontſpannende, verzachtende.*

I. MELKEN.

DIERLIJKE MELK. *Lac animale.*

Het zog, de ezelinne, koe, geiten, merriemelk.

Hui van melk, eenvoudige, zamengeſtelde.

Room van melk.

Gekarnde melk.

Zuiker van melk.

PLANTEN-MELK. (*Emulsio.*) *Lac vegetabile.*

Uit de zaden van de amandelen, maankop, hennip, noten, meloenen, komkommers, pompoenen. (De vier koude zaden.)

II. SLIJMERIGE.

ARABISCHEGOM. *G. arabicum.* *Mimosa nilotica.*

Melkdrank uit arabiſche gom. *Acacia vera.*

GOMDRAGANT.	*G. tragacanth.*	*Astragalus creticus.*
KWEEAPPELS.	*Cydonia.*	*Cydonia Vulgaris.*
Het zaad.		
FENEGRIEK.	*Foenum graecum.*	*Trigonella Foenum Graecum.*
Het zaad.		
VLAS.	*Linum.*	*Linum usitatissimum.*
Het zaad, het meel.		
HEEMST.	*Althaea.*	*Althaea officinalis.*
De wortel, de bladen.		
Koekjes van Heemst.		
Stroop — ——		
Zalf — ——		
Verwekende kruiden.		
Verzachtende kruiden.		
MALOWE.	*Malva.*	*Malva sylvestris et rotundifolia.*
De bladen, de bloemen.		
WOLLEKRUID.	*Verbascum.*	*Verbascum Thapsus.*
De bladen, de bloemen.		
BINGELKRUID.	*Mercuralis.*	*Mercurialis annua.*
Het kruid.		
PAEONIE.	*Paeonia.*	*Paeonia officinalis.*
De wortel.		
VLASKRUID.	*Linaria.*	*Antirrhinum Linaria.*

III. GELEIAARDIGE.

SALEP *Salep.*	*Orchis mascula.*
De wortel.	
SAGU of SAGOE. *Sago.*	*Sagus genuine seu Palma.*
Het merg, de korrels.	*Farinaria Rumphii.*
IJSLANDSCHE MOS.	*Cetraria Islandica.*
Lichen. Island.	
Gelei, chocolaad van ijslandsche mos.	
ARROW-WORTEL.	*Maranta arundinacea.*
De wortel.	
DIERLIJKE GELEI.	*Ichthyocolla. Colla piscium.*
Colla animalis.	
Van vleesch, hertshoorn, van visch.	
GROENE HAGEDISCH.	*Lacerta agilis.*
Lacerta.	
AEGYPTISCHE SLANG. *Vipera.*	*Coluber vipera.*
Vleeschnat.	
SLAK. *Limax.*	*Limax ater et rufus.*
OESTER. *Ostrea.*	*Ostrea edulis.*

IV. MEELACHTIGE.

GERST. *Hordeum.*	*Hordeum vulgare.*

Het zaad, het bereide,
de mout, het bier,
gepaerlde garst.

HAVER. *Avena.* *Avena sativa.*

Het zaad.

De havergort.

RIJST. *Oryza.* *Oryza sativa.*

Het zaad.

DE TARWE. *Triticum.* *Triticum hybernum et Triticum aestivum.*

Het zaad, de stijfsel, de zemelen, het afkooksel van Sijdenham.

DE ROGGE. *Secale.* *Secale cereale.*

Het zaad, de zemelen.

DE AARDAPPEL.

Solanum Tuberosum.

De wortel, het meel.

DE GROOTE BOONEN. *Faba.* *Vicia Faba.*

Het zaad, het meel.

V. EIWITBEVATTENDE.

HOENDEREI. *Ovum gallinaceum.*

Het wit, het dooier.

Olie van eijeren.

MAAGSAP. *Succus gastricus.*

SPINNEWEB. *Tela araneae.*

SPEEKSEL. *Saliva*

TWEEDE KLASSE.

OLIEACHTIGE MIDDELEN.

ONTSPANNENDE, INWIKKELENDE.

KRACHT: *Ontſpannende, glibbrigmakende, bedarende, inwikkelende.*

I. OLIEEN.

OLIE VAN VLAS. *Ol. Lini.*	*Linum usitatissimum.*
OLIJVEN OLIE. *Ol. Olivarum.*	*Olea Europoea.*
AMANDEL OLIE.	*Amygdalus communis.*
Ol. Amygdalarum.	
Amandelmelk.	
OLIE VAN MAANKOP.	*Papaver Somniferum.*
Ol. Papaveris.	
OLIE VAN NOTEN.	*Juglans-regia.*
Ol. nucum Jugland.	
OLIE VAN WONDERBOOM.	*Ricinus communis.*
Ol. Ricini.	
BERGER LEVERTRAAN.	*Gadus Morrhua.*
Jecoris aselli.	

II. VETTIGHEDEN.

KAKAUBOTER. *Theobroma Cacao.*

Butyrum Cacao.

Chocolaad.

DIERLIJKE BOTER.

Butyrum animale.

Oogzalf.

VARKENSREUZEL. *Adeps suilla.*

Axungia porci.

WALSCHOT. *Sperma ceti.* *Physeter macrocephalus.*

Zalf van Walschot.

WITTE EN GELE WAS.

Cera alba et flava.

ZAAD VAN WOLFSKLAAUW. *Lycopodium clavatum.*

Semen Lycopodii.

DERDE KLASSE.

ZUIKERACHTIGE MIDDELEN.

OPLOSSENDE. ZUIVERENDE.

KRACHT: *De af- en uitſcheidingen bevorderende, oplosſende, verſlappende, de ſcherpte van het bloed verbeterende.*

ZUIVERE HONIG. *Mell.*	*Mell.*
Afgeſchuimde.	
Enkelvoudige azijnhonig.	
ZUIKER. *Saccharum.*	*Saccharum officinale.*
Stroop.	
WILDE PEEN. *Daucus.*	*Daucus carota.*
ZOETHOUT. *Liquiritia.*	*Glyzirrhiza glabra.*
De wortel, het verdikte ſap, het extract.	
GEWONE FRAMBOOS. *Rubus Idaeus.*	
De vrucht.	
ZWARTE MOERBEZIE. *Morus.*	*Morus nigra.*
DE ROODE AALBES. *Ribes.*	*Ribes rubrum.*

DE LAURIERBLADIGE PRUIM. *Cerasus.*	*Prunus Laurocerasus.*
De stroop der vruchten, het water, de conserf.	
DE PRUIM. *Prunus.*	*Prunus Domestica.*
De conserf.	
DE WIJNSTOK.	*Vitis vinifera.*
Groote en kleine rozijnen, het uittreksel.	
DE PERSIK. (AMANDEL) *Persicus.*	*Amygdalus persica.*
DE KOMKOMMER. *Cucumis.*	*Cucumis sativa.*
Het uitgeperste sap.	
DE MELOEN. *Melo.*	*Cucumis Melo.*
PIJP. CASSIA. *Cassia.*	*Cassia fistularis.*
Het merg.	
MANNA. *Manna Calabrina.*	*Fraxinus Ornus.*
DE VIJG. *Carica.*	*Ficus carica.*
DE BEETWORTEL, ROODE. *Beta rubra.*	*Beta vulgaris.*
DE ROODE KOOL. *Brassica rapa.*	
Het uitgeperste sap.	
KOOL MOES. *Brassica oleracea.*	
Het kruid, het uitgeperste sap.	

MOES PASTINAKE. *Pastinaca.*	*Pastinaca Anethum.*
DE SPERGIE. *Asparagus.*	*Asparagus officinalis.*
DE KERVEL. *Cerefolium.*	*Scandix Cerefolium.*
Het kruid, het uitgeperste ſap.	
BERNAGIE. *Borago.*	*Borago officinalis.*
Het kruid.	
EEREPRIJS.BEEK. *Beccabunga.*	*Veronica Beccabunga.*
Het uitgeperste sap.	
HOEFBLAD. *Tussilago.*	*Tussilago Farfara.*
De bladen, het ſap.	
GRAS.	*Triticum repens.*
De wortel, het uitgeperste ſap, het extract.	
ZEEPKRUID. *Saponaria.*	*Saponaria officinalis.*
De wortel, het kruid, het extract.	
KLISWORTEL. *Bardana.*	*Arctium Lappa.*
De wortel, het extract.	
SARSAPARILLE. *Sarsaparilla.*	*Smilax Sarsaparilla.*
De wortel.	
KINA. *China.*	*Smilax China.*
De wortel.	
KOOTKRUID. *Astragalus.*	*Astragalus creticus.*
De wortel.	

ROODE GRASWORTEL. *Carex.* *Carex arenaria.*

De wortel.

EIKENVAREN. *Polypodium.* *Polypodium vulgare.*

De wortel.

STALKRUID. *Ononis.* *Ononis arvensis.*

Het kruid.

VIERDE KLASSE.

BITTERE MIDDELEN.

VERSTERKENDE, OPLOSSENDE.

KRACHT: *Versterkende; de af- en uitscheidingen bevorderende, oplossende, de gal vergoedende, de wormen uitdrijvende, het zuur en de wormvorming vernietigende.*

I. EENVOUDIG BITTERE.

QUASSIE HOUT. *Quassia.*	*Quassia excelsa.*
Het hout, extract, de tinctuur.	
KOLUMBO. *Columbo.*	
De wortel, het extract.	
GENTIAAN (ROODE). *Gentiana.*	*Gentiana lutea.*
De wortel, het extract, de tinctuur.	
WATERDRIEBLAD. *Trifolium fibrinum.*	*Menyanthes trifoliata.*
Het kruid, het extract, de tinctuur.	

KLEIN DUIZENDGULDEN KRUID. *Centaureum.* Het kruid, het uitgeperste ſap.	*Gentiana Centaureum.*
DE AARDROOK. *Fumaria.* Het kruid, het extract	*Fumaria officinalis.*
GEZEGENDE DISTEL. *Carduus Benedictus.* Het kruid, het uitgeperste sap.	*Centaurea Benedicta.*
PAARDEBLOEM. *Taraxacum.* De wortel, het ſap, het extract.	*Leontodon Taraxacum.*
CICHOREI. *Cichoreum.* De wortel, de stroop met rhabarber, het extract.	*Cichoreum Intybus.*
BITTERE KRUISBLOEM. *Polygala.* De wortel	*Polygala amara.*
UITGEPERSTE OSSEGAL. *Fel tauri inspissatum.*	*Fel bovinum.*
AGAVE. De wortel.	*Agave americana.*

II. AETHERISCH BITTERE.

ZEE ALSEM. *Absinthium.*	*Artemisia absinthium.*
Het kruid, het ſap, het extract, de tinctuur, de aetheriſche olie.	
BIJVOET. *Artemisia.*	*Artemisia vulgaris.*
De wortel.	
GEMEEN DUIZENDBLAD. *Millefolium.*	*Achillea Millefolium.*
De toppen, het extract.	
GEMEENE HOPPE. *Lupulus.*	*Humulus Lupulus*
Het extract, het bier, de tinctuur	
REINEVAREN. *Tanacetum.*	*Tanacetum vulgare.*
Het kruid, het extract, de aeth. olie.	
NAGELWORTEL. *Caryophillata.*	*Geum Urbanum.*
De wortel, het extract, de tinctuur.	
KASCARILLE. *Cascarilla.*	*Croton Cascarilla.*
De bast, het extract, de tinctuur.	
ANGUSTURA.	*Bonplandia trifoliata.*
De bast, het extract.	

WELRIEKENDE LISCH. KALMUS. *Calamus aromaticus.* De wortel.	*Acorus calamus.*
ORANJE. *Aurantium.* Curacoufche en fpaanfche: de bladen, de bloemen, het water van de bloemen, de stroop, enz.	*Citrus aurantium.*
VELDCIJPRES. *Chamaepytis.* Het kruid.	*Teucrium Chamaepytis.*
WITTE MALOVE. *Marrubium.* Het kruid, het extract.	*Marrubium vulgare.*
AARDVEIL. *Hedera terrestris.* Het kruid.	*Glechoma Hederacea.*
EEREPRIJS. *Veronica.* Het kruid.	*Veronica officinalis.*
HET JANSKRUID. *Hypericum.* Het kruid.	*Hypericum perforatum.*
WATERLOOK. *Scordium.* Het kruid, de tinctuur.	*Teucrium Scordium.*
WIJNRUIT. *Ruta.* Het kruid, het extract.	*Ruta graveolens.*
DE TULPENBOOM. *Liriodendron.* De wortel.	*Liriodendron tulipiferum.*

GALLEOPSIS. *Galeopsis Ochroleuca.*
Het kruid, de bloemen.
Lieberſche kruiden.

III. BITTERE ZAMENTREKKENDE.

KINA KINA (GELE, ROODE). *Chinchonia officinalis.*
China regia, rubra, fusca.
Cort. Peruvianus.
De tinctuur, het extract, de chinine, de zwavelzure chinine, de zoutzure chinine.

ROSKANTANJE. *Aesculus Hippocastanum.*
Hippocastanum.
De bast, het extract.

WITTE WILG. *Salix.* *Salix pentandra.*
De bast, het extract.

ESCH. *Fraxinus.* *Fraxinus excelsior.*
De bast, het extract.

SIMARUBE. *Simaruba.* *Quassia Simaruba.*
De bast.

ALCORNOQUE. *Alchornia latifolia.*
De bast.

VIJFDE KLASSE.

ZAMENTREKKENDE MIDDELEN.

ZAMENVOEGENDE, DEN ZAMENHANG VERMEERDERENDE.

KRACHT: *Zamentrekkende, den zamenhang der vaste en vloeibare deelen vermeerderende, de uit- en affcheidingen bedwingende, de te groote gevoeligheid verminderende.*

I. SLIJMACHTIGE. (*Mucilaginosa.*)

GROOTE SMEERWORTEL. *Symphytum officinale.*
Consolida major.
De wortel.

MISTEL of EIKE MARENTAK. *Viscum album.*
Viscum quernum.

WILDE PATICH. *Rumex acutus.*
Lapathum acutum.
Het kruid, de wortel.

OLM. *Ulmus.* *Ulmus campestris.*
De bast.

PURPERE WEDERIK of JOODEKRUID. *Salicaria.* *Lythrum salicaria.*
Het kruid.

KRAP. *Rubia tinctorum*

De wortel, het extract.

SALIE. *Salvia.* *Salvia officinalis.*

Het kruid, het extract.

ZANDBEZIE. *Uva ursi.* *Arbutus Uva ursi.*

Het kruid.

ROODE ROOS. *Rosa.* *Rosa centifolia.*

De bloemen, het water, de conserf, rozehonig.

WILDE OF HONDSROOS. *Rosa canina.*

Cynosbatos.

De vruchten.

HEIBEZIENBOOM. *Myrtillus.* *Vaccinium Myrtillus.*

De bezien.

KWEEAPPELS. *Cydonia.* *Pyrus Cydonia.*

De vrucht.

II. ZUIVER ZAMENTREKKENDE.

ZILVERKRUID. *Potentilla.* *Potentilla anserina.*

Het kruid, de wortel.

NATERWORTEL. *Bistorta.* *Polygonum Bistorta.*

De wortel.

ZEVENBLAD (opftaand). *Tormentilla erecta.*

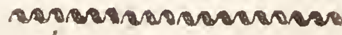
Tormentilla.

De wortel, het extract.

EIK. *Quercus.* De bast, het extract, de gebrande eikels.	*Quercus Robur.*
STEKENDE PALM (HULST). *Ilex aquifolium.* De bladen.	
RATANHIA. *Ratanhia.* De wortel, het extract.	*Krameria triandra.*
KAMPECHEHOUT. *Lignum Campechiense.* Het extract.	*Haematoxylon Campechianum.*
GRANAAT. *Granatum.* De bladen, de bast.	*Punica Granatum.*
OKKERNOOT. *Juglans.* De bast der steenvruchten, het extract, de olie.	*Juglans regia.*
KATCHOU. *Terra Catechu.* Het verdikte ſap, het extract, de tinctuur.	*Areca Catechu.*
GAMBISCHE GOM. *Gummi kino. Gom kino.* De tinctuur.	*Eucalyptus resinifera.*
ALUIN. *Alumen.* Gebrande.	*Argilla Sulphurica.*

DRAKENBLOED. *Sanguis draconis.* Het verdikte ſap.	*Calamus Draco.*
GOM LAK. *Gummi laccae.*	*Coccus ficus.*
BOVIST of WOLFSVOET. *Bovista.*	*Lycoperdon Bovista.*
ROOD SANDELHOUT. *Santalum rubrum.*	*Pterocarpus santalinus.*
SCHARLAKEN BEZIEN. *Grana kermes.*	*Coccus Ilicis.*
LORKENZWAM. *Fungus salicis.*	*Boletus Laricis.*
EDEL LEVERKRUID. *Eupatoria.* Het kruid.	*Agrimonia Eupatoria.*

ZESDE KLASSE.

SCHERPE MIDDELEN.

KRACHT : *Prikkelende, de uit- en afscheidingen en de opslurping bevorderende, oplossende, de ontaarding der vochten verbeterende. Het watervaatgestel, de uit- en afscheidende werktuigen, en het zenuwstelsel worden door deze middelen bijzonder aangedaan.*

TEGENGIFTIGE KRUISBLOEM, *Senega.* De wortel, het extract.	*Polygala Senega.*
VALKRUID. *Arnica.* De wortel, de bloemen, het extract.	*Arnica montana.*
WATERKERVEL. *Phellandrium.* Het zaad, de tinctuur.	*Phellandrium aquaticum.*
STINKENDE GOUWE. *Chelidonium.* Het kruid, het extract, het versch uitgeperste sap.	*Chelidonium majus.*

VUURKRUID. *Pyrethrum.* De wortel, de tinctuur.	*Anthemis Pyrethrum.*
BEVERNAAT, GROOTE STEENBREEK. *Pimpinella.* De wortel, de tinctuur.	*Pimpinella saxifraga.*
LAVAS. *Levisticum.* De wortel.	*Ligusticum Levisticum.*
KALFSVOET. *Arum.* De wortel, de conſerf.	*Arum maculatum.*
ENGELWORTEL. *Angelica.* De wortel, de zamengeſtelde geest, de tinctuur, het extract.	*Angelica archangelica.*
ALANT. *Helenium. Enula.* De wortel, het extract, de wijn, de zalf.	*Inula Helenium.*
GEMBER. *Zingiber.* De wortel, de tinctuur, de ſtroop.	*Amomum Zingiber.*
KURKUMA. *Curcuma.* De wortel.	*Curcuma longa.*
ZWARTE en WITTE PEPER. *Piper niger et album.* De korrels.	*Piper nigrum.*
SPAANSCHE PEPER. *Piper Hispanicum.* De tinctuur.	*Capsicum annuum.*

WITTE en ZWARTE MOSTAARD. *Sinapis alba et nigra.* Het zaad, de wijn, de mostaardpappen.	*Sinapis sativa.*
LEPELBLAD. *Cochlearia.* Het kruid, het uitgeperste ſap, degeest, de conſerf.	*Cochlearia officinalis.*
MIERIK. *Armoracia. Raphanus Rusticanus.* De wortel, de wijn, het bier.	*Cochlearia armoracia.*
WATERKERS. *Nasturtium.* Het kruid, het uitgeperste ſap.	*Sisymbrium Nasturtium.*
RAMENAS. *Raphanus.* De wortel, het uitgeperste ſap.	*Raphanus sativis.*
MUURPEPER. *Sedum.* Het versch uitgeperste ſap, de poeder.	*Sedum acre.*
FLORENTIJNSCHE LISCH. *Iris florentina.* De wortel.	
WITTE VIERKRUID. *Clematis recta, vitalba.* Het kruid.	

SABADILLE. *Sabadilla.* Het zaad.	*Veratrum Sabadilla.*
DE MIER. De geest.	*Formica rufa.*
BLAARSCHORS. *Mezereum.* De bast, de wortel.	*Daphne Mezereum.*
GUICHELHEIL, *Anagallis.* Het loof.	*Anagallis arvensis.*
KOEKOEKSKRUID *Cardamine.* De bloemen.	*Cardamine pratensis.*
KEUKESCHELLEKRUID. *Pulsatilla.* Het kruid, de bloemen het extract.	*Anemone pratensis.*
WILDE GROOTE ANEMONE De bloemen, het kruid.	*Anemone nemorosa.*
LUISKRUID. *Staphysagria.* Het zaad.	*Delphinium Staphysagria.*
GOUDSBLOEM. *Calendula.* Het kruid, de bloemen, het extract.	*Calendula officinalis.*
WORMDRIJVENDE CERAMIUM. *Helminthochorton.*	*Ceramium Helminthochortos.*
TUINKERS. *Lepidium.* Het kruid.	*Nasturtium Hortense.*
WATER WEEGBREE. *Alisma.*	*Alisma Plantago.*

BREM. *Genista tinctorea.*	*Spartium scoparium.*
De toppen.	
SCUTELLARIE. *Scutellaria.*	*Scutellaria lateriflora.*
Het kruid.	

II. EIGENAARDIG WERKENDE MIDDELEN.

A. PISAFDRIJVENDE.

SPAANSCHE VLIEGEN. *Cantharides.* De tinctuur, de spaansch-vliegpleister, de blaartrekkende zalf.	*Meloë vesicatorius.*
DE MEIKEVER. *Meloë majalis.*	*Meloë Proscarabaeus et majalis.*
PISSEBEDDEN. *Millepedes.* De bereide.	*Oniscus Asellus.*
DE ZEVENBOOM. *Sabina.* Het kruid, de bezien.	*Juniperus Sabina.*
JENEVERBOOM. *Juniperus.* Het hout, de wortel, de bezien, de aetherolie, de tinctuur, de conserf, de geest.	*Juniperus communis.*
ZEEAJUIN. *Scilla.*	*Squilla maritima.*

TYLOOS. *Colchicum.*	*Colchicum autumnale.*
De wortel, het zaad, de azijn, de azijnhonig, de wijn.	
KNOFLOOK. *Allium.*	*Allium sativum.*
De wortel, de tinctuur.	
AJUIN. *Cepa.*	*Allium Cepa.*
De wortel.	
ZWALUWEKRUID. *Vincetoxicum.*	*Asclepias Vincetoxicum.*
De wortel.	
PETERSELIE. *Petroselinum.*	*Apium petroselinum.*
Het zaad, het kruid.	
DE EPPE. *Apium.*	*Apium graveolens.*
De wortel.	
DRIEKLEURIGE VIOOL. *Jacea.*	*Viola tricolor.*
Het kruid.	
WINTERGROEN. *Pyrola.*	*Pyrola umbellata.*
Het kruid.	
RIDDERSPOOR. *Delphinium.*	*Delphinium consolida.*
Het kruid.	
BALLOTA.	*Ballota lanata.*
Het kruid.	
CAINCA.	*Chiococca racemosa.*
De wortel.	

ACTAEA. *Actaea racemosa.*

De wortel.

BUCO. *Diosma crenata.*

De bladen.

B. STERK AFVOERENDE MIDDELEN.

SENNA. *Senna.* *Cassia senna.*

De bladeren.

De conſerf. *Elect. Lenitiv.*

Weensch drankje.

DUITSCHE SENNA. *Colutea arborescens.*

Colutea.

De bladen.

RABARBER. *Rheum palmatum.*

Rhabarbarum. Rheum.

De wortel, de tinctuur, het extract.

JALAPPE. *Jalappa.* *Convolvulus Jalappa.*

De wortel, de tinctuur, de harst

GENADEKRUID. *Gratiola.* *Gratiola officinalis.*

Het kruid, de wortel, het extract.

ALOË. *Aloe lucida.* *Aloë socotrina.*

Het verdikte ſap, het extract, de tinctuur.

GUTTEGOM. *Gummi gutta.*	*Stalagmitis gambogioïdes.*
Verdikte gom.	
KOLOKWINT. *Colocynthis.*	*Cucumis colocynthis.*
Het merg, het extract, de tinctuur.	
BRYONIE. *Bryonia.*	*Bryonia dioica.*
De wortel, de wijn.	
PURGEERWINDE. *Scammonium.*	*Convolvulus Scammonia.*
Het verdikte ſap.	
DE WITTE JALAP. *Mechoacanna.*	*Convolvulus Mechoacanna.*
De wortel.	
RHIJNBEZIEN. *Rhamnus catharticus.*	
De bezien, *Sp.* de *spina cervina.*	
WILD VLAS. *Linum catharticum.*	
Het kruid.	
SLEEDOORN. *Acacia.*	*Prunus spinosa.*
De bloemen.	
WILDE KOMKOMMER. *Elaterium.*	*Momordica Elaterium.*
Het uitgeperste ſap, het extract.	

PURGEERKORRELS. *Croton Tiglium.*
Grana Tiglii.
De olie van purgeerhoutboom.

SURINAAMSCHE GEOFFROIJE. *Geoffrea Surinamensis.*
De bast.

SPIGELIE. (MARILANDSCHE). *Spigelia marilandica.*
De wortel.

WOLFSMELK. *Euphorbium.* *Euphorbia officinarum.*
Het verdikte ſap, de tinctuur.

KLEIN SPRINGKRUID.
Euphorbia Latyris.
De olie.

ZWART NIESKRUID.
Helleborus niger.
De wortel, de tinctuur,
Het extract.

STINKENDE NIESWORTEL. *Helleborus foetidus.*

WITTE NIESWORTEL. *Veratrum album.*
Helleborus albus.
De wortel.

C. BRAAKMIDDELEN.

BRAAKWORTEL *Ipecacuanha.* *Cephaëlis Ipecacuanha.*
De wortel.

VIOOL. RIEKENDE.
Viola odorata.

HAZELWORTEL of MANSOOREN. — *Asarum Europaeum.*
De wortel.

D. NIESMIDDELEN.

MEIBOOM of LELITJES VAN DEN DALE. — *Convallaria majalis.*
Lilium Convallium.
De bloemen.

ZEVENDE KLASSE.

AETHERISCHE MIDDELEN.

OPWEKKENDE, HARTSTERKENDE, KRAMPSTILLENDE.

KRACHT: *Prikkelende, de levenskracht opwekkende, den omloop van het bloed en van de afscheidingen bevorderende, verwarmende, zenuwopwekkende, krampenbedarende.*

I. VLUGGE AETHERISCHE.

VLUG LOOGZOUT. *Alcali volatile.*	
BIJTENDE GEEST VAN AMMONIAK. VLOEIJENDE AMMONIA. *Spir. sal-ammon. caustici.*	*Ammonia liquida.*
ZOETE OF WIJNACHTIGE GEEST VAN AMMONIAKZOUT. GEESTRIJKE VLOEIJENDE AMMONIA. *Sp. sal-ammon. vinosus.*	*Alcohol ammoniatum.*

ONDERKOOLSTOFZURE AMMONIA. *Flor. sal-ammon. vol.*	*Subcarbonas ammoniae.*
ONDERKOOLSTOFZURE VLOEIJENDE AMMONIA. *Sp. sal-ammon. aquosus.*	*Subcarbonas ammoniae liquidum.*
ZOUT VAN HERTSHOORN. BRANDIG DIERLIJKE ONDERKOOLSTOFZURE AMMONIA. *Sal. cornu cervi.*	*Subcarbonas ammoniae pyro-animale.*
GEEST VAN HERTSHOORN. VLOEIBARE BRANDIG DIERLIJKE ONDERKOOLSTOFZURE AMMONIA. *Sp. c. cervi.*	*Subcarbonas ammoniae pyro-animale liquidum.*
GEEST VAN HERTSHOORN MET BARNSTEEN. VLOEIJENDE BRANDIG DIERLIJKE BARNSTEENZURE AMMONIA. *Sp. c. cervi succinatus.*	*Succinas ammoniae pyro-animale liquidum.*
GEEST VAN AMMONIAK MET ANIJS. *Sp. sal-ammon. anisat.*	*Alcohol ammoniae anisatus.*

OLIEACHTIGE GEEST VAN AMMONIAKZOUT VAN SIJLVIUS.	
Sp. sal-ammon. ol. Sylvii.	
GEEST VAN SPECERIJEN.	*Sp. ammoniae aromaticus.*
Sp. carm. Sylvii.	
EAU DE LUCE.	
VLUG SMEERSEL.	*Sapo ammoniae.*
Liniment. volat.	
ZEEP VAN' AMMONIA.	
OPODELDOCH.	*Balsamum opodeldoch.*
SPECERIJIGE ZEEP.	
ALCOHOL. *Sp. vini.*	
WIJNGEEST.	
GEZUIVERDE BRANDEWIJN VAN 20 GRADEN.	
Sp. viri rectificatus grad. viginti.	
GEZUIVERDE BRANDEWIJN VAN 30 GRADEN.	
Grad. triginta.	
PHOSPHORUS.	
PHOSPHOR AETHER.	*Acid. phosphoricum.*
Naphtha Phosphorata.	
Olie van phosphorus.	

Ol. phosphori.
Melkdrank van phosphorus.
Emulsio phosphorata.
Zalf van phosphorus.
Unguent. phosphori.

KAMFER. *Camphora.* — *Laurus Camphora.*
Kamfer olie.
Ol. Camph.
Gekamferde wijngeest.
Sp. vini Camph.
Azijn kamfer.
Acetum Camph.

MUSKUS. *Moschus.* — *Moschus moschiferus.*
Eenvoudige tinctuur van muskus.
Tinct. Moschi simpl
Aetherische tinctuur van muskus.
Tinct. Moschi aetherea.

TUNQUINSCHE MUSKUS.
Moschus Tunquinensis.

KUNSTMATIGE MUSKUS.
Moschus artificialis.

AMBER. *Ambra grisea.* — *Physeter macrocephalus*
Eenvoudige en aetherische tinctuur.

BEVERGEIL, SIBERISCHE.	*Castor Fiber.*
Castoreum siberinum.	
Eenvoudige en aetherische tinctuur.	
STINKENDE OLIE VAN HERTSHOORN.	*Ol. Empyreumaticum animale.*
Ol. animale foetidum.	
BRANDIG DIERLIJKE OLIE.	*Ol. c. cervi foetidum.*
DIERLIJKE OLIE VAN DIPPEL.	*Ol. c. cervi rectificatum.*
Ol. animale DIPPELII.	
GEZUIVERDE BRANDIG DIERLIJKE OLIE.	

II. ZUURACHTIGE. (*Naphthae.*)

WIJN. *Vinum.*	*Vitis vinifera.*
Duitſche, Franſche, Italiaanſche, Spaanſche, Hongaarſche.	
AZIJN AETHER.	*Aether aceticus.*
Naphtha aceti.	
SALPETER AETHER.	*Aether nitricus.*
Naphtha Nitri.	
ZOETE SALPETERGEEST.	*Aether nitricus alcoholicus.*
ALCOHOLISCHE SALPETERGEEST.	
Sp. nitr. dulc.	

ZWAVEL AETHER. *Naphtha Vitrioli.*	*Aether sulphuricus.*
HOFFMANNS DRUPPELS. ALCOHOLISCHE ZWAVEL-AETHER. *Liq. anod. min. Hoffm.*	*Aether sulphuricus alcoholicus.*
ZOUT AETHER. *Naphtha salis comm.*	*Aether muriaticus.*
VERZOETE ZOUTGEEST. ALCOHOLISCHE ZOUT AETHER. *Sp. salis dulcis.*	*Aether muriaticus alcoholicus.*

III. SPECEREIJACHTIGE.

(Met aetherifche olie verbonden.)

A. ZENUWMIDDELEN.

KLEINE VALERIAAN. *Valeriana.* De wortel, aether-olie, de tinctuur, eenvoudige, zamengeftelde vlugge, het extract.	*Valeriana officinalis.*
VIRGINISCHE SLANGENWORTEL. *Serpentaria.* De wortel.	*Aristolochia Serpentaria.*

TEGENGIFTIGE DORSTENIE.	*Dorstenia Contrajerva.*
Rad. contrajerva.	
De wortel.	
ORANJE CITROEN.	*Citrus Aurantium.*
Aurantium.	
De bladen, de bast, de bloemen, bergamot-olie, het water van de bloesem.	
CAJEPUT.	*Melaleuca Cajaputi.*
De olie.	
PEPERMUNT en KRUIZEMUNT.	
Mentha piperita et crispa.	
Het kruid, de olie, het water, de geest.	
TIJM (GEMEENE). *Thymus.*	*Thymus vulgaris.*
Het kruid, de olie, het water, de geest.	
WELDTHIJM. *Serpyllum.*	*Thymus Serpyllum.*
Het kruid, de olie, het water, de geest.	
ROOMSCHE KAMILLE.	*Anthemis nobilis.*
Chamomilla Romana.	
GEMEENE KAMILLE.	*Matricaria Chamomilla.*
Chamomilla vulgaris.	
De bloemen, het kruid, de olie, het extract.	

ROSMARIJN (GEMEENE). *Rosmarinus.* Het kruid, de olie.	*Rosmarinus officinalis.*
MELISSE (GENEESKRACHTIGE). *Melissa.* Het kruid, het water, de geest, de olie.	*Melissa officinalis.*
LAVENDEL. *Lavendula.* Het kruid, het water, de geest, de olie.	*Lavendula Spica.*
WELRIEKENDE GANZENVOET. *Botrys mexicana.* Het kruid, de tinctuur.	*Chenopodium ambrosioides.*
MARJOLIJN. *Majorana.* Het kruid, de olie.	*Origanum Majorana.*
FENKEL. *Foeniculum.* Het zaad, het kruid, de wortel, de olie, het water.	*Anethum Foeniculum.*
ANIJS. STEEN-EPPE. *Anisum.* Het zaad, de olie, het water.	*Sison anisum.*
STER - ANIJS. *Anisum Stellatum.* Het zaad.	*Illicium anisatum.*

KARWEI. *Carum.*	*Carum carui.*
De olie, het water.	
KOMIJN. *Cuminum.*	*Cuminum cyminum*
GAMANDER (SYRISCHE).	*Teucrium marum.*
Marum verum.	
VLIER. *Sambucus.*	*Sambucus nigra.*
De bloem, de bezien, het water, de conferf.	
ALSEM, WORMDRIJVENDE.	*Artemisia Contra.*
Santonicum, cina.	
Het zaad.	
WIJNRUIT (STERKRIEKENDE).	*Ruta graveolens.*
Ruta.	
Het kruid, het extract, de olie.	
MELILOTE. *Melilotus.*	*Melilotus officinalis.*
De toppen.	
HIJSOP. *Hyssopus.*	*Hyssopus officinalis.*
Het kruid.	
GEMEENE LINDE. *Tilia.*	*Tilia europaea.*
De bloemen.	
MEESTERWORTEL.	*Imperatoria Ostruthium.*
Imperatoria.	
De wortel.	
WORM VAREN.	*Aspidium filix mas.*
Filix mas.	
De wortel, de olie.	

B. SPECERIJEN.

KANEEL. *Cinnamomum.*	*Laurus Cinnamomum.*
De bast, de olie, het extract, de tinctuur, de ſtroop, ſpecerij poeder.	
INDIAANSCHE KANEEL.	*Laurus Cassia.*
Caſsia.	
De bast, de bloemen.	
WINTERSBAST. *Winteranus.*	*Wintera aromatica.*
De bast.	
CULILAWAN.	*Laurus Culilaban.*
De bast.	
KRUIDNAGELS. *Caryophilli.*	*Eugenia Caryophyllata.*
De olie, de tinctuur.	
GECONFIJTE MUSKAAT.	*Myristica moschata.*
Macis.	
NOTEMUSCAAT.	
Nux moschata.	
VIER HELM. *Pichurim.*	*Tetranthera Pichurim.*
De boonen.	
VANILJE. *Vanilla.*	*Vanilla aromatica.*
De haauwen, de tinctuur.	
KARDAMON. *Cardamomum.*	*Amomum Cardamomum.*
De vrucht, de tinctuur.	

PEPERMIRT. *Amomum.* Het zaad.	*Myrtus Pimenta.*
GEMBER. *Zingiber.* De wortel, de tinctuur.	*Zingiber officinale.*
KORIANDER. *Coriandrum.* Het zaad.	*Coriandrum sativum.*
PEPER KUBEBE. STAART PEPER. *Cubeba.*	*Piper Cubeba.*
GALANG ALPINIE. *Galanga.* De wortel.	*Alpinia Galanga.*
ZEDOAR, GESTEELDE KEMPFERIE. *Zedoaria.* De wortel.	*Kaempferia rotunda.*
KALMUS. *Calamus.* De wortel.	*Acorus Calamus.*
LAURIER SASSAFRAS. *Sassafras.* Het hout.	*Laurus Sassafras.*
LAURIER. *Laurus.* De bladen, de bezien, de olie.	*Laurus nobilis.*

IV. BALSEMACHTIGE.

(Met hars verbonden.)

A. HARSACHTIGE.

PIJN (DENNE). *Pinus.*	*Pinus silvestris.*
De hars, drooge en natte pik, het water, de teer.	
POKHOUT. *Guajacum.*	*Guajacum officinale.*
De bast, het hout, de hars, het extract, de tinctuur.	
DE PIJN (LARIX).	*Pinus Larix.*
Therebinthina.	
Spiegelhars, gekookte terpentijn, terpentijnolie.	
STEENOLIE. *Petroleum.*	
JODENLIJM. *Asphaltum.*	*Bitumen asphaltum.*
BARNSTEEN. *Succinum.*	
De tinctuur, de olie, het zout.	

PERUAANSCHE BALSEM. *Balsamum peruv.* De witte en zwarte, de tinctuur, Hoffmanns levensbalſem.	*Myroxylum Peruiferum.*
BALSEM VAN MECCA. *Balsam. de Mecca.*	
BALSEM VAN TOLU. *Balsam. de Tolu.*	*Toluifera Balsamum.*
KOPAIVE BALSEM. *Balsam. de Copaiva.*	*Copaifera officinalis.*
TERPENTIJN VAN CANADA. *Balsam. Canadense.*	*Therebinthina canadense.*
BENZOE, WELRIEKENDE ASA. De tinctuur, de bloemen.	*Styrax Benzoe.*
STIJRAX. *Styrax.*	*Styrax officinalis.*
MASTIK. *Mastiche.*	*Pistacia Lentiscus.*
WIEROOK. *Olibanum.*	*Boswellia serrata.*

B. GOM-HARSEN.

DUIVELSDREK. *Asa foetida.* Verdikte ſap, de tinctuur	*Ferula Asa foetida.*
AMMONIAK. *Ammoniacum.* Verdikte ſap.	*Heracleum gummiferum.*

MOEDERHARS. *Galbanum.*	*Bubon galbanum.*
Pleister, tinctuur, de olie.	
OPOPANAXGOM. *Opopanax.*	*Pastinaca Opopanax.*
SAGAPENUM. *Sagapenum.*	*Ferula persica.*
SANDRIK. *Sanderaca.*	*Thuja articulata.*
MIRRE. *Myrrha.*	*Hymeneia Courbaril.*
Het extract, de tinctuur.	
GOM ANIME. *Gum. anime.*	*Amyris kataf.*
GOM VAN KLIMOP. *Gummi hedera.*	*Hedera Helix.*

ACHTSTE KLASSE.

BEDWELMENDE MIDDELEN.

VERDOOVENDE, PIJNSTILLENDE, KRAMPSTILLENDE.

KRACHT: *De gevoeligheid en de gewaarwordingen veranderende, onderdrukkende, de pijn en kramptrekkingen bedarende, de krampachtige ſpanning der vezelen, de beklemmingen, zelfs de opgeſlotene ziekelijke ſtof oplosſende, de afſcheidingen verbeterende en losmakende, het ſpijsverteringsvermogen verzwakkende. Op de zenuwen en de herſenen bijzonder werkzaam.*

I. ZUIVER BEDWELMENDE.

HEULSAP. *Opium.*	*Papaver somniferum.*
Het verdikte ſap, de tinctuur, het extract, dovers poeder, theriaak, Morphium, azijnzure Morphium.	
KLAPROOS.	*Papaver Rhoeas.*
De bloem, de ſtroop.	
BILZENKRUID. *Hyoscyamus.*	*Hyoscyamus niger.*
Het kruid, het extract, de gekookte olie.	

HONDSTONG. *Cynoglossum.* Het kruid.	*Cynoglossum officinale.*
DOORNAPPEL. *Stramonium.* Het kruid, het zaad, het extract, de tinctuur.	*Datura stramonium.*
NACHTSCHADE. *Belladonna.* Het kruid, de wortel, het extract.	*Atropa Belladonna.*
HENNEP. *Cannabis.* Het kruid, het zaad, het extract.	*Cannabis sativa.*
TABAK. *Nicotiana.* Het kruid, het extract, de tinctuur.	*Nicotiana Tabacum.*
BITTERZOET, KLIMMENDE NACHTSCHADE. *Dulcamara.* De ſtengels, het extract.	*Solanum Dulcamara.*
PRUISISCH ZUUR. *Cyanium.*	*Acidum hydrocyanicum seu Prussicum.*
LAURIERKERS. *Laurocerasus.* De bladen, het water, de olie.	*Prunus Laurocerasus.*
BITTERE AMANDELEN. De vruchten, het water, de aether-olie.	*Amygdalus amara.*

SLEEDOORN.	*Prunus Padus.*
De bast, het extract.	
DE SAFFRAAN. *Crocus.*	*Crocus sativus.*
De bloemſtengels, het extract, de tinctuur, de ſtroop.	

II. SCHERPE BEDWELMENDE MIDDELEN.

DE VERGIFTIGDE LATOUW.	*Lactuca virosa.*
Het extract.	
DE WILDE STEKENDE LATOUW.	*Lactuca scariola.*
DE LATOUW.	*Lactuca sativa.*
MOEDERKOREN. *Secale Cornutum.*	
VLIEGEZWAM.	*Agaricus muscarius.*
TAXUS.	*Taxus baccata.*
Het kruid.	
WOLFSWORTEL. *Aconitum.*	*Aconitum Napellus.*
Het kruid, het extract, de tinctuur.	
SCHEERLING (GEVLAKTE.) *Cicuta.*	*Conium maculatum.*
Het kruid, het extract, de pleister.	

DE WATERSCHEERLING (GIFTIGE). *Cicuta virosa.*	*Cicuta aquatica.*
Het kruid.	
VINGERHOEDSKRUID.	*Digitalis purpurea.*
Digitalis.	
Het kruid, het extract. de tinctuur.	
KRAANSOOGEN. *Nux vomica.*	*Strychnos Nux vomica.*
Het extract, de tinctuur. ſtrijchnium.	
ST. IGNATIUS BOONEN.	*Strychnos Ignatii.*
Faba Ignatii.	
SLANGENHOUT.	*Strychnos Colubrina.*
Lignum colubrinum.	
ONECHTE ANGUSTURA.	*Brucea ferruginea.*
Augustura spuria.	
De bast.	
WILDE ROSMARIJN.	
Ledum palustri.	
Het kruid.	
DE OLIJANDER. *Rhododendron.*	*Rhododendron Chrysanthum.*
De bladen.	
VERGIFTIGE SUMAK.	*Rhus Toxicodendron et Rhus radicans.*
Toxicodendron.	
De bladen, het extract, De tinctuur.	

WILDE KERVEL. *Chaerophyllum Silvestre.*	
DE ZEVENGESTIPTE COCHENILJE. *Coccionella septem punctata.*	*Chrysomula septem punctata.*
INDIAANSCHE BEZIEN. *Cocculi indici.*	*Menispermum Cocculus.*

NEGENDE KLASSE.

ZUREN.

ZAMENTREKKENDE, ZAMENVOEGENDE, BEDERFWERENDE.

KRACHT: *Den zamenhang vermeerderende, de ontsteking verminderende, de verhoogde prikkelbaarheid en de gevoeligheid lager stemmende, de verrotting weerstand biedende, verzurende.*

I. DELFSTOFFELIJKE ZUREN.

VITRIOOL ZUUR. *Acidum vitrioli.* Zwavelzuur.	*Acidum sulphuricum.*
VERDUND ZWAVELZUUR. *Sp. vitrioli.*	*Acid. sulph. dilutum.*
VITRIOOL OLIE. *Ol. vitrioli.* ZUIVER ZWAVELZUUR.	*Acid. sulph. concentratum.*
ZURE ELIXIR VAN HALLER. ZURE ZWAVEL. ALKOHOL. *Elixir acidi Halleri.*	*Aether sulphur. acidus.*
ZUUR WONDWATER VAN THEDEN. *Aqua vulneraria Thedenii.*	

ZURE ELIXIR VAN MIJNSICHT. *Elixir vitrioli Mynsichti.*	*Tinct. aromatica acida.*
ZOUTZUUR. *Acidum salis.*	*Acidum Muriaticum.*
OVERGEZUURD ZOUTZUUR. *Acid. muriatic. oxygenat.*	*Acid. hydro-cloricum: chloricum.*
REUZEL MET VETSTOF.	*Axungia oxygenata.*
VASTE VETSTOF EN ZUURSTOF.	
SALPETERZUUR. *Acidum Nitri.*	*Acidum Nitricum.*
VERDUND SALPETER ZUUR. *Sp. Nitri.*	*Acidum sulphuricum dilutum.*
SALPETERZURE ZOUTZUUR. *Acidum nitro-muriaticum.*	*Chlorium nitrosum.*

II. PLANTEN ZUREN.

WIJNSTEENZUUR. *Acidum Tartari.*	*Acidum Tartaricum.*
WIJNSTEENROOM. *Cremor tartari: tart.depur.*	*Supertartras potassae depuratum.*
GEZUIVERDE ZURE WIJNSTEENZURE POTASCH.	
WIJNSTEENBORAX. *Crem. tart. solubilis.*	*Tartarus boraxatus.*
AZIJNZUUR. *Acidum aceti.*	*Acidum aceticum.*

ZUIVERE AZIJN.	*Acid. acet. concentratum.*
STERKE AZIJNZUUR.	
Acetum purum.	
GEDISTELEERDE AZIJN.	*Acid. acet. dilutum*
Acetum destillatum.	
VERDUND AZIJNZUUR.	*Acid. acetosum.*
SPECERIJACHTIGE AZIJNZUUR.	
Acidum aceticum aromaticum.	
ROZENAZIJN.	
Acetum Rosarum.	
BENZOË BLOEMEN.	*Acid. Benzoicum.*
BENZOËZUUR.	
Flores Benzoes.	
KRAAKBESSENBOOM.	*Vaccinium vitis idaea.*
Vitis idaea.	
De vruchten, de ſtroop.	
KLAVERZURING. *Acetosella.*	*Oxalis acetosella.*
Het kruid.	
ZURINGZOUT.	*Acidum oxalicum.*
Sal. acetosellae.	
OVERZURINGZURE POTASCH.	*Superoxalas potassae.*
TAMARINDE. *Tamarindus.*	*Tamarindus indicus.*
De vrucht; het merg.	
HOUTZUUR. *Acidum ligni.*	

III. DIERLIJKE ZUREN.

PHOSPHORZUUR.

Acid. phosphoricum.

MIERENZUUR.

Acid. formicarum.

TIENDE KLASSE.

LOOGZOUTIGE MIDDELEN.

ONTBINDENDE, ZUURWERENDE.

KRACHT: *Oplosſende, verſlappende, ontbindende, bijtende, dèn zamenhang der vaste deelen verminderende, het levensvermogen onderdrukkende, het zuur bedwingende, ontzurende, de afſcheiding en de opſlurping vermeerderende; zij werken op het bloed en watervaatſtelſel, en de nieren.*

I. VASTE LOOGZOUTEN.

VASTPLANTEN.	*Kali.*
LOOGZOUT.	
Alcali vegetetile.	
WIJNSTEENZOUT.	*Subcarbonas potassae.*
ONDERKOOLSTOFZURE POTASCH.	
Sal. tartari.	
POTASCH. *Cineres clavellati.*	*Subc. potass. venale.*
WIJNSTEENOLIE.	
Ol. tart. p. deliquium.	

ZEEPZIEDERLOOG.	*Potassa liquida.*
VLOEIJENDE POTASCH.	
Liq. kali caustici.	
BIJTENDE STEEN.	*Potassa fusa.*
GESMOLTEN POTASCH.	
Lapis causticus.	
VASTE DELFLOOGZOUT.	*Natrum.*
Alcali minerale.	
ONDERKOOLSTOFZURE SODA.	*Subcarbonas sodae.*
Sal. sodae.	
KOOLSTOFZURE SODA.	*Carbonas sodae.*
Soda aërata.	
ZEEP. *Sapo.*	*Sapo medicatus.*
VASTE VETSTOF EN ALCALI.	
Sapo alicantinus, venetus, hispanicus.	
Alicantſche, Spaanſche, Venetiaanſche.	
Zeep van Jalappe.	
Sapo jalappinus.	
Starkeijaanſche zeep.	
Sapo Starkeyanus.	
Zeep van pokhout.	
Sapo Guajacinus.	
Spiesglanszeep.	*Sapo stibiatus.*
Sapo antimonialis.	

Zeep pleister.

Emplastrum de sapone.

Zeep van ammonia. *Linimentum volat.*

Linimentum saponatum.

Gemaalde waschzeep.

Sapo ceratus.

Specerijige zeep.

Opodeldoch.

GEBRANDE SPONS. *Carbo spongiae.*

Spongia tosta.

ELFDE KLASSE.

AARDACHTIGE MIDDELEN.

KRACHT: *Het zuur, het ſcherpe, het vette opſlurpende, de gevoeligheid, vooral van het darmkanaal, verminderende, onderdrukkende, de ſlijm en weiachtige afſcheidingen verbeterende, ſteenbrekende. Zij werken vooral op de darmbuis, de nieren, de baarmoeder, en de watervaten.*

BITTERAARDE. *Carbonas Magnesiae.*

Magnesia alba.

Gebrande magneſia.

Magnesia usta.

KALK. *Calx.* *Calcaria.*

Kreefsoogen.

Lapides cancror.

Oesterſchalen.

Conchiae praeparatae.

Zeeſchuim. *Ossa sepiae.*

Poeder tegen de kramp van Markgraaf.

Pulvis antiepilept. Marchionis.

Levendige kalk.

Kalkwater.

Aqua calcis.

Wit krijt.

BOLUS. *Bolus.* *Argilla Bolus.*

Rubra, alba, armena, terra lemnia.

Roode, witte, armenifche, lemnifche aarde.

TWAALFDE KLASSE.

ZOUTEN.

ONTSTEKINGWERENDE.

KRACHT: *De verhoogde werkzaamheid van het bloedvaatgestel, en den aandrang van het bloed verminderende, verslappende, verzwakkende, de af- en uitscheidingen bevorderende, oplossende. Zij werken op het hart, het bloedvaatgestel, het darmkanaal, de nieren, de huid, en al de afscheidende en opslurpende werktuigen.*

I. MET CITROENZUUR.

HET OPBRUISSCHEND DRANKJE VAN RIVERIUS. *Potio Riverii.*	*Mixtura kalino-citrica.*
CITROENZURE KALKAARDE. *Lapides canc. citrati.*	*Calcarea citrata.*

II. MET AZIJNZUUR.

AZIJN WIJNSTEEN.	*Acetas potassae.*
AZIJNZURE POTASCH. *Terra foliata tartari.*	*Kali aceticum.*

VLOEIJENDE AZIJNZURE POTASCH.	*Acetis potassae liquidum.*
Liquor terrae foliatae tartari.	*Liquor kali acetici.*
AZIJNZURE SODA.	*Acetas sodae.*
Terra foliata tart. crystallisata.	*Natrum aceticum.*
AZIJNZURE KALKAARDE.	*Calcaria acetica.*
Calx acetica.	
GEEST VAN MINDERER.	
Sp. Mindereri	
VLOEIJENDE AZIJNZURE AMMONIA.	*Acetas ammoniae liquidum.*
	Liq. ammoniae acetici.

III. MET WIJNSTEENZUUR.

WIJNSTEENZURE POTASCH.	*Tartras potassae.*
Tartarus tartaratus.	*Kali tartaricum.*
WIJNSTEENZURIGE POTASCH EN SODA.	*Tartras potassae et sodae.*
	Tartarus Natronatus.
Sal. polychr. Seignette.	
WIJNSTEENZURE AMMONIA EN POTASCH.	*Tartras potassae et ammoniae.*
Tartarus solubilis.	*Tartarus ammoniacalis.*
LUCHTGEVEND POEDER.	
Pulvis aerophagus.	

IV. MET PHOSPHORZUUR.

PHOSPHORZURE SODA.	*Phosphas sodae.*
Soda phosporata.	
PHOSPHORZURE KALK.	*Natrum phosphoricum*
Calx phosphorata.	*Phosphas calcis.*

V. MET ZWAVELZUUR.

ZWAVELZURE POTASCH.	*Sulphas potassae.*
Tartarus vitriolatus: sal. polychr: arcan. duplic.	*Kali sulphuricum.*
ZWAVELZURE SODA.	*Sulphas sodae.*
Sal. mir Glauber.	*Natrum sulphuricum.*
ZWAVELZURE BITTERAARDE.	*Sulphas magnesiae.*
Bitter buikopenend zout.	
Sal. amarum.	
Engelsch zout.	
Sal. anglic.	
Epfoms zout.	
Epsom. Seidl.	

VI. MET ZEEZOUTZUUR.

ZOUTZURE SODA.	*Murias sodae.*
Sal. commune.	
ZOUTZURE AMMONIA.	*Murias ammoniae.*
Sal. ammon.	

ZOUTZURE KALK. *Murias calcis.*
Calx muriata.

VII. MET OVERGEZUURD ZEEZOUTZUUR.

OVERGEZUURDE ZOUTZURE KALI. *Kali muriaticum hyperoxygenatus.*

OVERGEZUURDE ZOUTZURE KALK. *Chlorium Calcariae.*

CHLORKALK.

OVERGEZUURDE ZOUTZURE NATRUM. *Natrum muriaticum hyper oxygenatum.*

CHLOR-NATRUM. *Natrum chloricum.*

VIII. MET SALPETERZUUR.

GEZUIVERDE SALPETERZURE POTASCH. *Nitras potassae depuratum.* *Kali nitricum.*
Nitrum depuratum.

ZAMENGESTELD ZOUTPOEDER.
Pulvis temperans.

SALPETERZURE SODA. *Natrum nitricum.*

IX. MET BARNSTEENZUUR.

VLOEIJENDE BRANDIG DIERLIJKE BARNSTEENZURE AMMONIA.	*Succinas ammoniae pyroanimale liquidum.*
Sp. c. cervi succinatus.	*Liq. ammon. succinici.*

X. MET BORAXZUUR.

ONDERBORAXZURE SODA.	*Subboras Sodae.*
Borax.	

DERTIENDE KLASSE.

METAALACHTIGE.

EIGENAARDIG WERKENDE.

PLANTENKOOL. *Carbo purus.*

Carbo vegetabilis.

KRACHT: *De zuurſtof en de ſtank opnemende, ontzurende, de vermeerderde en ongeregelde afſcheidingen onderdrukkende.*

ZWAVEL. *Sulphur* *Sulphur citrinum.*

KRACHT: *Zweetdrijvende, vlugmakende, borstverzachtende, oploſſende, alle de afſcheidingen bevorderende, tegen de aambeijen, de ſchurft werkende, de metaalvergiften onzijdig makende.*

GEZUIVERDE ZWAVEL.	*Sulphur depuratum.*
Fl. sulphuris loti.	
NEDERGEPLOFTE ZWAVEL.	*Sulphur praecipitatum.*
Lac. sulphuris.	
GEZWAVELDE POTASCH.	*Sulphuretum potassae.*
Hepar sulphuris alcalinum.	*Kali sulphuratum.*
GEZWAVELDE KALK.	*Sulphuretum calcis.*
Hepar sulph. calcareum.	*Calcaria sulphurata.*
GEZWAVELDE WATERSTOF AMMONIA.	*Hydrosulphuretum ammoniae.*
Calx antimonii sulphurata.	*Calcaria sulphurato-stibiata.*
Aq. sulphur. artificialis.	
GEZWAVELDE AMMONIA MET WATERSTOFF.	*Sulphuretum ammoniae hydrogenatae.*
Balsamus sulphuris Beguini.	
GEZWAVELDE TERPENTIJN-OLIE.	
Bals. sulph. therebinth.	
GEZWAVELDE LIJNOLIE.	*Oleum sulphuretum.*
Balsamus sulphuris.	
ZWAVEL ZALF.	
Ung. ad scabiem.	
Ung. Jasseri.	

ZOUTZURE ZWAARAARDE. *Murias Barytae.*

Baryta: Terra ponderosa salita.

KRACHT: *De affcheidingen en de weiachtige opflurping bevorderende, oplosfende, klier-oplosfende.*

JOD. *Jodium.*

KRACHT: *Opwekkende, den aandrang van het bloed vermeerderende, maandzuivering bevorderende, de opflurping vermeerderende, vooral de weiachtige; van hier een vermogend, doch gevaarlijk, en met omzigtigheid te bezigen, klierverhardingen oplosfend, middel.*

De tinctuur van Jod.

JOD KALI : NATRUM JOD.	*Kali jodatum, hydrodinicum: natrum jodatum, hydrodinicum.*
Zalf van kali Jod.	
Ung. hydro-jodinicum.	
IJZER. *Mars.*	*Ferrum.*
KRACHT : *Zamentrekkende, de veerkracht en levenskracht der vezel, het roode gedeelte van het bloed, de warmte en de vormkracht van het bloed vermeerderende.*	
POEDER VAN IJZER.	*Ferrum pulveratum.*
Limatura ferri.	
a. Oxyden.	
EERSTE IJZER OXYDE.	*Protoxydum Ferri. Ferrum oxydulatum nigrum.*
Aethiops martialis.	
ONDERKOOLSTOFZUUR IJZER.	*Subcarbonas ferri.*
Crocus martis aper.	
b. Zouten.	
Zwavelige,	
ZWAVELZUUR IJZER.	*Sulphas ferri.*
Vitriolum martis.	*Ferrum sulphuricum.*
Zoutzurige,	

ZOUTZUUR IJZER.	*Murias ferri.*
Ferrum salitum.	
VLOEIJEND ZOUTZUUR IJZER.	*Murias ferri liquidum.*
Liq. stipticus.	
ZOUTZUUR AMMONIAK HOUDEND IJZER.	*Murias ferro-ammoniacale.* *Ammonium muriaticum ferratum.*
Fl. sal ammon. mart.	
PHOSPHORZUUR IJZER.	*Phosphas ferri.*
Ferrum phosphoricum.	
AETHERISCHE AZIJNZURE IJZER TINCTUUR.	*Acetas oxydi ferri liquidum.*
Tinct. ferri acetici.	
IJZERWIJNSTEEN.	*Tartras potassae et ferri.*
Tartarus chalybiatus.	
IJZERHOUDENDE WIJNSTEENZURE POTASCH TINCTUUR.	*Tinct. tartratis potassae ferrici.*
Tinct. ferri tartarisata.	
IJZER TINCTUUR MET KWEESAP.	*Tinct. ferri cydoniata.*
Tinct. mart. cydoniata.	
ZWAVEL AETHERISCHE IJZER ALKOHOL.	*Alcohol sulphurico-aethereus ferri.*
Tinct. nerv. Bestuscheffii.	

KWIK *Mercurius.*	*Hydrargyrum.*
KRACHT: *Oplosſende, ontbindende, de weiachtige opſlurping bevorderende, ontzurende, den zamenhang en het levensvermogen verminderende, de vormkracht verzwakkende, de ſpeekſelvloeijing bevorderende, de afſcheidingen vermeerderende, tegen de venusſmet en de wormen werkzaam.*	
LEVENDIG ZILVER of KWIK. *Mercurius vivus.*	
a. Oxyden.	
ZWARTGRAAUW KWIKZILVER OXYDULE. *Aethiops Mercurii per se.*	*Oxydum hydrargyri nigrum.*
GOMACHTIG KWIKZILVER VAN PLENCK. *Mercurius gummosus Plenckii.*	*Oxydum hydrargyri gummosum.*
LOOGZOUTIGE KWIKZILVER. *Mercurius alcalisatus.*	

WIJNSTEENZURE KWIKZILVER. *Mercurius tartarisatus.*	
HONIGKWIKZILVER. *Mercurius mellitus.*	*Hydrargyrum mellitum.*
ASCHGRAAUW KWIKZILVER VAN BLACK. *Mercurius cinereus Blackii.*	
SALPETERZUUR AMMONIAKHOUDEND EERSTE KWIK OXYDE. *Merc. solub. Hahnemanni.*	*Protoxydum hydrargyri nitrico-ammoniacale.*
KWIKZEEP. *Sapo mercurialis.*	
KWIKZALF. *Ung. neapolitum.*	*Ung. hydrargyri cinereum.*
KWIKPLEISTER. *Empl. mercuriale.*	
b. Gezwavelde.	
ZWARTE GEZWAVELDE KWIK. *Aethiops mineralis.*	*Sulphuretum hydrargyri nigrum.*
GEZWAVELDE KWIK EN SPIESGLANS. *Aethiops antimonialis.*	*Sulphuretum hydrargyri et stibii.*

ROODE TWEEDE GEZWAVELDE KWIK. *Cinnabaris factitia.*	*Deuto-sulphuretum hydrargyri rubrum.*
POEDER VAN PLUMMER.	

c. Zouten.

ZOUTZURE EERSTE KWIK OXYDE. *Calomel. Merc. dulcis.*	*Murias protoxydi hydrargyri.*
ZOUTZURE TWEEDE KWIK OXYDE. *Merc. subl. corros.*	*Murias Deutoxydi hydrargyri.*
VOCHT VAN HET ZOUTZURE TWEEDE KWIK OXYDE MET KALK. *Aqua phagadenica.*	*Liquor muriatis deutoxydo-hydrargyro-calcarei.*
OPLOSSING VAN VAN SWIETEN. *Liquor Swietenii.*	
VLOEIJENDE SALPETERZURE KWIK. *Mercurius nitrosus.*	*Nitras hydrargyri liquidum.*
SALPETERZUUR HOUDEND TWEEDE KWIK OXYDE. *Mercurius praecipit. ruber.*	*Deutoxydum hydrargyri nitratum.*

NEDERGEPLOFTE EERSTE ZOUTZURE KWIK OXYDE. *Merc. praecipit. alb.*	*Murias protoxydi hydrargyri praecipitatum.*
PRUISISCH ZURE KWIK. *Mercurius cyanicus.*	*Prussias hydrargyri.*
SPIESGLANS. *Antimonium.* KRACHT: *Vlugmakend, zweetdryvende, fluimlozing bevorderende: alle de afscheidingen en de opslurping begunstigende, op de huid werkende.*	*Sulphuretum stibii nativum.*
a. Oxyden.	
GRIJS SPIESGLANS, EERSTE OXYDE *Pulvis Algarotti.*	*Protoxydum stibii griseum.*
GEZWAVELD BRUIN SPIESGLANS, EERSTE OXYDE. *Crocus antimonii et metallorum.*	*Protoxydum stibii sulphuratum fuscum.*
SPIESGLANS OXYDE. *Antimonium diaphoreticum.*	*Stibium oxydatum album.*

GLASVORMIG SPIESGLANS OXYDULE. *Vitrum antimonii.*	*Stibium vitrificatum.*
b. Gezwavelde.	
GEZWAVELDE SPIESGLANS MET WATERSTOF. *Sulphur auratum Antimonii.*	*Sulphuretum stibii hydrogenatum.*
ZWAVEL WATERSTOF SPIESGLANS. *Kermes minerale.*	*Hydrosulphuretum stibii.*
GEZWAVELDE KALK MET SPIESGLANS. *Calx antimonii sulphurata.*	*Sulphuretum calcis Stibiatum.*
SPIESGLANSZEEP. *Sapo antimonialis.*	*Sapo hydrosulphurati oxyduli stibii sulphurati.*
c. Zouten.	
WIJNSTEENZURE POTASCH MET SPIESGLANS. *Tartarus emeticus.*	*Tartras potassae stibiatum.*
SPIESGLANSWIJN. *Vinum Antimonii Huxhami.*	*Vinum stibiatum.*
ZOUTZURE SPIESGLANS. *Butyrum antimonii.*	*Murias stibii.*

ZINK. *Zincum.*

KRACHT: *Bedarende, krampſtillende, uitdrogende.*

a. Oxyden.

ZINK OXYDE. *Flores zinci.*	*Oxydum zinci.*
POEDER VAN NATUURLIJK ZINK OXYDE. *Lapis calaminaris.*	*Oxydum zinci nativum pulveratum.*

b. Zouten.

ZWAVELZURE ZINK. *Vitriolum album.*	*Sulphas zinci.*

BISMUTH. *Bismuthum.*

KRACHT: *Gelijk aan die van de zink, doch zachter van werking.*

ONDERSALPETERZUUR BISMUTH. *Magisterium Bismuthi.*	*Subnitras Bismuthi.*
TIN. *Jupiter.*	*Stannum.*

KRACHT: *Uitdrogende, wormdrijvende.*

POEDER VAN TIN. *Stibium pulveratum.*

LOOD. *Saturnus.*	*Plumbum.*
KRACHT : *Bedarende, de verlamming en verstijving der spieren voortbrengende, uitdrogende, de afscheidingen onderdrukkende.*	
a. Oxyden.	
EERSTE HALFGLAZIGE LOOD OXYDE. *Lithargyrium.*	*Protoxydum plumbi semivitreum.*
LOOD PLEISTER. *Empl. diachyl.*	*Empl. oxydi plumbi semivitrei.*
LOOD PLEISTER MET GOM. *Empl. diachylon c. gummis.*	*Empl. gummosum.*
HARS PLEISTER. *Empl. adhaesivum.*	*Empl. lithargyri cum resina.*
ROODE TWEEDE LOOD OXYDE. *Minium.*	*Deutoxydum plumbi rubrum.*
ONDERKOOLSTOFZUUR LOOD. *Cerussa.*	*Subcarbonas plumbi.*
ZALF VAN ONDERKOOLSTOFZUUR LOOD. *Unguentum album.*	*Ung. oxydi plumbi carbonati.*

b. Zouten.

AZIJNZUURLOOD.	*Acetas plumbi.*
Sacchar. Saturni.	
VLOEIJEND AZIJNZUUR LOOD.	*Acetas plumbi liquidum.*
Acetum plumbi.	
VLOEIJEND ONDERAZIJNZUUR LOOD.	*Subacetas plumbi liquidum.*
Acetum saturninum.	
VOCHT VAN ONDERAZIJNZUUR LOOD.	*Liq. acetitis plumbi.*
Aq. vegeto mineralis Goulardi.	
AZIJNZUUR LOODZALF.	*Ung. acetitis plumbi.*
Unguentum saturninum.	
KOPER. *Venus.*	*Cuprum.*
KRACHT: *Bijtende, de afscheidingen bevorderende, krampstillende.*	

a. Oxyden.

KOPERROEST of SPAANSCH GROEN.	*Subacetis cupri.*
Aerugo. Viride aeris.	

b. Zouten.

ZWAVELZUUR AMMONIAKHOUDEND KOPER.	*Sulphas cupro-ammoniacale*
Cuprum ammoniacum.	

ZWAVELZUUR KOPER. *Sulphas cupri.*

BLAAUWE VITRIOOL.

Vitriol. cyprinum.

NATUURLIJK ZWART LAATSTE BRUINSTEEN OXYDE. *Peroxydum magnesii nigrum nativum.*

BRUINSTEEN.

Magnesium.

ZOUTZURE BRUINSTEEN OXYDE.

Magnesium muriaticum.

ZWAVELZUUR BRUINSTEEN OXYDE.

Magnesium sulphuricum.

POTLOOD. *Plumbago.* *Molybdaenum sulphuratum.*

GRAPHIT.

KRACHT : *Tegen huidziekten.*

GOUD. *Aurum.*

Gevijld goud.

Limatura auri.

a. Oxyden.

GOUDKALK.

Aurum oxydatum

GOUD en TINKALK.

Oxydum auri et stanni.

DONDERGOUD.

Aurum oxydatum ammoniatum.

b. Zouten.

ZOUTZURE GOUDOXYDE NATRON.

Aurum muriaticum natronatum.

ZOUTZURE GOUD.

Aurum muriaticum oxydulatum.

ZILVER. *Argentum.*

SALPETERZUUR ZILVER. *Nitras argenti.*

GESMOLTEN SALPETERZUUR ZILVER. *Lapis infernalis.* *Nitras argenti fusum.*

CADMIUM. *Piauter.*

Gezwavelde cadmium.

RATTEKRUID.

Arsenicum.

KRACHT: *Vernietigend, ontbindend, het leven vijandig.*

a. Oxyden.

WIT RATTEKRUID. *Arsenicum oxydatum album.*

ARSENIKZUUR.

b. Gezwavelde

Operment. *Auripigmentum.* *Arsenicum sulphurato-flavum.*

c. Zouten.

RATTEKRUIDZURE KALI. *Kali arsenicosum.*

ARSENIKAAL VOCHT. *Solutio Fowleri.*

VEERTIENDE KLASSE.

WATERS.

I. EENVOUDIG WATER.

WATER.

Koud en warm.

BADEN.

Zoo wel algemeene als plaatſelijke, eenvoudige en zamengeſtelde.

Inſpuitingen, ſtovingen, begietingen, dampen.

II. ZAMENGESTELD MINERAALWATER. GEZONDSHEIDSBRONNEN.

ZOUTACHTIGE WATERS.

Zeewater.

ZWAVELIGE WATERS.

Warme, koude.

LOOGZOUTIGE WATERS.

Warme, koude.

STAALWATERS.

BLADWIJZER.

F

F.

G.

V.

W.

Bij den Uitgever dezes zijn gedrukt en te bekomen de volgende, alle door den Hoogleeraar VAN DER BREGGEN zoo wel geschreven, als vertaalde geschriften:

Specimen Medicum Inaugurale, de Multiplici Emeticorum in Medicina Usu, publice defensum. L. B. 1806. 4to. . . . . *f* —:75

Register der voornaamste zaken, vervat in het Leerboek der Apothekerskunst van K. G. HAGEN, waarbij nog gevoegd zijn de nieuwe benamingen, volgens de Pharmacopoea Batava. *Amst.* 1807. gr. 8vo. „ —:60

De Geneeskunde op hare wegen tot zekerheid, of de Theorien, Stelsels en Geneeswijzen der Artsen, sedert den Leeftijd van HIPPOCRATES tot in onze dagen; naar het Hoogduitsch, van A. F. HECKER. *Haarl.* 1809. gr. 8vo. . . . . „ 2:50

Aard, Beloop en Toevallen der Zenuwkoorsen, naar het hoogd. van C. W. HUFELAND, met Aanteekeningen *Amst.* 1809. gr. 8vo. . . . . „ 1:25

De Zenuwkoortsen beschouwd, met Aanmerkingen over eenige Verscheidenheden, Verdeelingen en Geneeswijzen der Koortsen in het algemeen. Naar het Hoogduitsch, van A. F. HECKER. *Amst.* 1810. gr. 8vo. . . . . „ 1:10

De Natuur- en Geneeswijze der Rotkoortsen beschouwd, en met aanmerkingen vermeerderd, over eenige verscheidenheden, verdeelingen en Geneeswijze der Koortsen in het algemeen. Naar het Hoogd., van A. F. HECKER *Amst.* 1810. gr. 8vo. . . . . „ 1:40

Onderzoek omtrent raauwheid, koking en ziektescheiding, in den geest der Ouden; enz. naar het Hoogd., van A. F. HECKER. *Amst.* 1811. gr. 8vo. . „ 1:20

Voorstelling van het Dierlijk *Magnetismus*, als Genees-middel, naar het Hoogduitsch, van C. A. F. KLUGE. *Amst.* gr. 8vo. . . . . f 4:80

Onderzoek aangaande Zenuwkoortsen en Typhus, benevens derzelver verschillende wijze van behandeling, alsmede omtrent de Oorlogspest van den vroegeren en lateren tijd, vooral met betrekking tot het Aderlaten in dezelve, naar het Hoogduitsch, van C. W. HUFELAND, met aanteekeningen. *Amst.* 1814. gr. 8vo. . . . . „ 1:25

Handboek der algemeene Ziektekunde, naar het Hoogduitsch van G. W. CONSBRUCH. *Amst.* 1817. gr. 8vo. . . . . „ 2:80

Oratio de una atque sola via, pro hodiernis artis medicae incrementis, tum ad artificis solertiam, tum ad artem ipsam amplificandam, rite ineunda. *Amstel.* 1818. 4to. . . . . „ —:75

Proeven over den *Radix Ratanhiae. Amst.* 1818. gr. 8vo. . . . . „ —:75

Memoria A. BONNII, *rite celebrata* in Acad. Maj. Illustr. Athen. *Amstel.* Ad diem 26 Aprilis 1819. 4to. „ —:75

De Egyptische Oogontsteking, onder de Koninklijke Pruissische Bezetting in *Mainz*, eene bijdrage tot de nadere kennis en behandeling dezer, in alle legers zooveel verwoesting aangebragt hebbende Oogziekte. Naar het Hoogduitsch van J. N. RUST, met eene Voorrede en eenige Bijvoegselen. *Amst.* 1821. gr. 8vo. . . . . „ 2:80

Feestviering ter huldiging van EDWARD JENNER en ter verheffing van de waardij der Koepokinënting, van wege het genootschap *Arti Salutiferae* te *Amsterdam* gehouden den 14e Mei 1823. *Amst.* 1823. gr. 8vo. „ 1:25

Voorloopige brief aan den schrijver van de bestrijding der Vaccine of de Vaccine aan de beginselen der godsdienst, der rede en der ware geneeskunde getoetst; aan A. CAPADOCE. Med. Doct. *Amst.* 1823. gr. 8vo. . . . . *f* —:55

Bedenkingen over het zien der slaap- of nachtwandelaren alsmede over het dierlijk Magnetismus. Een woord ter herinnering aan de noodzakelijkheid om toetezien dat dit laatste, vooral niet, zoo als thans, door onbevoegden worde aangewend. *Amst.* 1828. gr. 8vo. . . . . „ —:75

BROUSSAIS, zijne Leer, hare gevolgen en het eindelijk lot dat haar te wachten staat; beknopt voorgedragen; eene bijdrage tot de geschiedenis der Geneeskundige Theoriën en Stelsels, met eene Voorrede en eenige Aanteekeningen. *Amst.* 1829. gr. 8vo. . . . „ 1:10

Grondbeginselen der Natuurkunde van den Mensch, naar de laatste Latijnsche uitgave, van J. F. BLUMENBACH. *Amst.* 1830, met platen, gr. 8vo. 4e druk. „ 3:90